

Published by
BYELORUSSIAN-AMERICAN
ASSOCIATION, Inc., U. S. A.
and BYELORUSSIAN
CANADIAN ALLIANCE

Беларус

ЧАСАПІС БЕЛАРУСАУ ПАУНОЧНАЕ АМЭРЫКІ

BIELARUS — BYELORUSSIAN NEWSPAPER OF NORTH AMERICA

Год XVI. № 94

Студзень 1965.

NEW YORK — TORONTO

January 1965

Vol. XVI. № 94

ЧАГО СПАДЗЯЕЦЦА АМЭРЫКА У 1965 ГОДЗЕ

Адна з традыцый трах галоўных сетак амэрыканскага тэлебачанья — гэта склікаць пры канцы году сваіх замежных карэспандэнтаў, каб супольна падсумаваць падзеі папярэдняга году ды спрабаваць прадказаць, што чакае Амэрыку ў новым годзе.

Вось-жя 1965 год, прадбачаць назіральнікі, будзе ў васноўным — годам міру. У новым годзе дачыненны Захаду з Савецкім Саюзам маюць палепшаць. Адзін з міжнародных крызісаў — крызіс бэрлінскі, на думку назіральнікаў, скончыцца. У новым годзе застануцца, аднак, вогнішчы канфлікт ў Паўднёвым Ветнаме ѹ Конга. Ніхто пакуль што ня можа з пэўнасцю сказаць, у якім кірунку пойдзі збройныя закалоты ѹ гэтых краёх. Некаторыя з карэспандэнтаў выказваюць думку, што ѹ Паўднёвым Ветнаме ѹ 1965-м годзе можа дайсці да стварэння новага кааліцыйнага юраду ѹ да інштэрнізацыі гэтае часткі Паўднёвай-Усходняе Азіі. Палажэнне-ж у Конга выдаца за назіральнікам хаатычным і заблытальным, што нельга прадбачыць якой-небудзь развязкі.

А як будуть развязвацца савецка-кітайскія дачыненіні, ад якіх у вялікай меры будзе залежаць ход міжнароднае палітыкі. Сярод назіральнікаў пераважае думка, што савецка-кітайская разыходжаніні — гэта не толькі часовы палітычны канфлікт, але канфлікт гісторычны, глыбокі, ускладнены тэртырыйальнымі прэтэнзіямі і таму — ён ня будзе заладжаны і ў 1965 годзе, ні ў далейшых гадох.

Між заходнімі дзяржавамі, што належачь да абароннага пакту НАТО, як ведама, у 1964 годзе былі ці малыя разыходжаніні. Ці будуть яны заладжаны ў 1965-ым годзе? Эўрапейскія карэспандэнты

амэрыканскага тэлебачанья ўва-жаюць, што даслоўнік разыходжаніні між слібрамі НАТО маюць сваёй прычынай паслабленыне міжнароднага напружання. Калі халодная вайна суцішашаца, палітычнае адзінства сама сабой паслабляеца, і на пярэдні плян выходзяць інтарэсы ѹ асьпірацыі нацыянальныя. Аднак, на думку назіральнікаў, НАТО застанеца ѹ надалей у сваёй аснове саюзам здаровым і трывалым.

У вельмі важнай частцы зямнога кул — Лацінскай Амэрыцы — 1965-ы год, выглядае, будзе годам, у якім кубінская рэвалюцыя прыцішыла свой імпэкт. Па лініі міжамэрыканскага „Саюзу для праграму” Задзіночаныя Штаты сікуюць у 1965-м годзе новыя сумы даляраў на разыходжаніи лацінамірскага эканомікі. Галоўная ўвага Прэзыдэнта Джансана ѹ гэтай дзяяльности будзе класіцца на гутулькі на ідэяльгію, колкі на дасягненне канкрэтнага супрацоўніцтва з існуючымі рэжымамі ѹ кірунку стабілізацыі палажэння ѹ Лацінскай Амэрыцы.

Што да самых Задзіночаных Штатаў, дык тутак плянунца на 1965 год новае зынжэнэры падаткаў, новыя выдаткі на змаганні з беднасцю, на разбудову асьветы ѹ забясьпечаньне старых людзей. Амэрыканскія грамадзства, на думку назіральнікаў, пабачыць у 1965-м годзе далейшыя правядзенны ѹ жыцьцё закону аб грамадзянскіх правах, прынятага ѹ мінульм 1964-м годзе.

На пачатку новага году шэраг амэрыканскіх газэтаў надрукавалі артыкулы сваіх ваншигтонскіх карэспандэнтаў на тэму далейшых палітычных пляніў Прэзыдэнта Джансана. Да ніядайнага часу, як ведама, Джансан быў Прэзыдэнтам у выніку трагічных абставін, у выніку забойства свайго папярэдніка — Прэзыдэнта Кэнэды. Ад Кэнэды дасталіся яму ѹ спадчыну ѹ палітычнай праграме, і людзі, што з гэтаю праграмаю былі звязаны. Цяпер Джансан — Прэзыдэнт із сваім собескім мандатам, дадзеным яму вялікаю бальшшю амэрыканскіх выбаршчыкаў. Гэта значыць, што ён мае цяпер большую маральную свободу ѹ укладаньні праграмы і ѹ падборы міністраў, паслоў ды адміністрацыйнага пэрсаналу. Як-жя ён плянуеты выкарыстаць гэтае сваё новае палажэнне?

Прэзыдэнт Джансан верыць, пры-

**ПРАПАНУЕМ СЯМЕЙНУЮ
І ПРЫВАТНУЮ ХРОНІКУ**

Дзеля большага ажыўлення нашай газэты ѹ больш беспасядніх дачыненіні ѹ чытчамі, Рэдакцыя „Беларуса” плянуе завесыць на сваіх балонах адмысловую сямейную прыватную хроніку. У ёй змяшчаліся прысланыя ѹ газету зацікаўленымі асобамі зацемкі з такіх падзеяў сямейнага жыцьця, як вяселлі, хрэсціні, імяніны ѹ іншыя сямейныя ўрачыстасці. Далей ма-глі-быть зацемкі аб такіх выпадках, як сканчэнне сядрні, вышыншай піспечынай школы сыном або дачкай у бацькоў. Дасягненіні ѹ удачы ѹ навуковай, артыстычнай, камэрцыйнай або якой-небудзь іншай дзеянасці маглі-б таксама быць добрымі тэмамі такоі хронікі.

Гэтыя падзеі з прыватнага ѹ сямейнага жыцьця маглі-б быць ілюстраваны адпаведнымі фотаздымкамі. Зразумела, за змяшчаныне ѹ газете такой зацемкі трэба было-б плаціць паводле дамоўленасці.

Падаючы да ведама гэты наш праект, заклікаем беларускае грамадзтва як найшырэй з яго скарыстайцца.

Падаючы да ведама гэты наш праект, заклікаем беларускае грамадзтва як найшырэй з яго скарыстайцца.

Рэдакцыя „Беларуса”

кладам, што канец 20-га стагодзідзя будзе прысьвечены пошукам трывалага міру ѹ сувеце. Гэтым пошукум Белы Дом мае намер спрыяць і ўлічваць іх у сваёй далейшай палітыцы. Прэзыдэнт Джансан уважае, прыкладам, што палажэнне ѹ Паўднёвым Ветнаме апошнім часам пагоршала, аднак, ён ня мае намеру разыходжанія даслоўнікі Задзіночаных Штатаў Амэрыкі, каб пракарміць съвет?

Падлічана, што прыблізна адна

трапіна жыхарства замлі ўсцяж не-даядае або ѹ галадае. Каб дапамагчы галодным, у сваёй праграме „Харчы для міру”, Амэрыка штогоду вывозіць з межы на два міліарды харчовых прадуктаў. Экспарты

з начавіцца адзін чалавек-гадзіну малочных фэрмах адзін чалавек можа даць цяпер да 65-ёх кароваў зараз, пры чым машыны падаюць малако адразу-ж у малочных цыстэрнах, заашчаджаючы шмат працэсаў работы ѹ высілку. Да ніядайнага яшчэ часу пракарміць 300 галоў скіп'ёў было сталай поўнай нагружкай для двух чалавек. Цяпер адзін чалавек націкае кнопкі і па-сіласных харчаправодах корм падаеца

„Харчы для міру”. Амэрыка штогоду вывозіць з межы на два міліарды харчовых прадуктаў. Экспорт

з начавіцца адзін чалавек-гадзіну малочных фэрмах адзін чалавек можа даць цяпер да 65-ёх кароваў зараз, пры чым машыны падаюць малако адразу-ж у малочных цыстэрнах, заашчаджаючы шмат працэсаў работы ѹ высілку. Аўтаматызацыя спрашчае работу, робіць яе лягчайшай і значна павышае вытворчасць чалавека-гадзіну.

У Амэрыцы да гэтага часу аднай з галоўных праблемаў сельскагаспадарскіх падаркі было, — як паўстрымаць фэрмэрэу ад перапрадукцыі, ад пашырэння паслужных плошчай, бо з'яўлялася зашмат сельскагаспадарскіх лішткаў. Дзяржава была змушана плаціць фэрмарам грошы, каб яны... як сяялі больш таго, што ім было вызначана. Цяпер урад

задзіночаных Штатаў дадаў да свайго сельскагаспадарскага бюджэту яшчэ чатыры міліярды даляраў, дык бадай на ўсім сувеце можна было-б ліквідаваць голад.

Правесыці гэты праект у жыцьцё актыўна прапануе новавыбраны Віц-Прэзыдэнт Амэрыкі Гюберт Гамфры ѹ Сэнатар-дэмакрат із штату Паводзенія Дацата Джордж Мэк-Гавэрн. Сэнатар МэкГавэр апублікаваў навет ніядайна книгу пад загалоўкам „Вайна Нястачам”, з працмовою да яе Прэзыдэнта Джансана, які даўвідзе-цца палітыкі яму ўдасця паменшыць апазыцыю Францыі ѹ навет Савецкага Саюзу.

Спадзяючыся на тое, што ѹ міжнародных палажэннях асаблівых за-

калотаў у 1965-м годзе ня будзе,

Прэзыдэнт Джансан плянуе пысьвяціць

больш увагі пытанням палітыкі

амэрыканскага палітыкі

— на адну трапіну, вытворчасць

малака на палову, вытворчасць соі

— на чверць, і расцінага алею —

на адну трапіну. Заданне, як бачым, вялікае.

Каб гэты праект ужыць, амэрыканскім фэрмэрам давялося-б

пабольшыць вытворчасць пашаніцы

на адну трапіну, вытворчасць ма-

лака на палову, вытворчасць соі

— на чверць, і расцінага алею —

на адну трапіну. Заданне, як бачым, вялікае.

У Амэрыцы займаецца працаю на

замлі адно 14 міліёнаў жыхарства,

гэта значыць, менш за сем з палаваю

працэнтамі пытаньня, ці здо-леюць амэрыканскія фэрмёры да-ти

такую прадукцыю, каб ліквідаваць

у сувеце голад? Экспорты думаюць,

што так, і даюць на гэта наступныя

довады:

У галоўной Управе Беларуска-Амэ-

рыканскага Задзіночаныя Ак-

руговай Управе БАЗА Нью Ёрк на

свой супольным пасяджаны 16

студзеня сёлета, а аддзел БАЗА ў

Нью Ёрзі на свой Агульнім

Сходзе 17 студзеня пастанавілі, што

сёлета з січні наўгародскім

факультэтам

задзіночаныя сёлета

задзіночаныя сёлета</

B I E L A R U S

Byelorussian Newspaper of North America

Published monthly by

BYELORUSSIAN-AMERICAN ASSOCIATION, Inc.

and BYELORUSSIAN CANADIAN ALLIANCE

Address in U.S.A.: 166 — 34 Gothic Drive, Jamaica, N. Y. 11432.

Address in Canada: Byelorussian Canadian Alliance

524 St. Clarence Avenue Toronto 4, Ont.

Subscription \$ 4.00 yearly.

БЕЛАРУС — Беларуская газета Пайночнае Амэрыкі

Выходзіць месячна.

Рэдагуе Калегія.

Выдаюць: Беларуска-Амэрыканська Задзіночанне

й Згуртаванне Беларуса Канады.

Выпіска зь перасылкаю — 4 дал. на год.

СУПРАЦЬ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ ДЫЗЭРЦЫ

Калі мы, у выніку апошняе вайны ѹ паўторнае акупацыі Беларусі бальшавікамі, выходзілі на эміграцыю, дык нятолікі патое, каб ратаваць собсказе жыцьцё. Перад наамі, што начуваліся палітычнымі эмігрантамі, стаялі ѹ вышэйшыя заданні: весьці ѹ вольным сувеце нацыянальна-вызвольную работу, для якой у панявленай Бацькаўшчыне было ніякіх магчымасцяў.

Нельга сказаць, што мы ѹ гэтым кірунку нічога на робім і не зрабілі. Параўнальна з іншымі нацыянальнасцямі ды бяручи на ўвагу нашу сціплую колькасць, мы зрабілі навет шмат. Робім у галіне нашага нутранага беларускага жыцьця і ѹ галіне вонкавай дзеянасці — прапаганды Беларусі перад народамі, сярод якіх давалося нам жыцьці, і папулярызавання нашых нацыянальна-вызвольных ідэяў да здабывання для іх прыхільнікаў сярод дзяржавных і палітычных дзеянасці Захаду.

Тым на меней, нашыя дасягнені ѹ удача не павінны засланаць нам вачай перад наядамі, якіх у нас на меней за дасягнені. Адна з такіх заганаў, можа найбольшай ѹ найбольш шкодной дызэрція шмат каго з нас.

Нікому не сакрот, што рады дзеяных і адданых нацыянальной справе людзей усыцяж радзеюць. Шмат хто з тых, што калісці былі актыўнымі нацыянальнымі працаўнікамі, а некаторыя навет прэтэндувалі да кіраўнічых роліяў у нацыянальным руху, сяныя ад нас адышлі. Адны адыйшлі часткава, іншыя зусям. Яны ўжо на толькі нічога на робіць, але ѹ на цікавіцца, што ў беларускім асяродзьдзі робіцца.

Адны знаходзяць для сябе апраўданні ѹ тым, што яны ўжо маўляў напрапаваліся, ад гтае працы змарыліся, дык няхай ціпер робіць іншыя, а ім пары ўжо спачыць на ляўрах. І гэта не зважаючы на тое, што многім кандыдатам у ляўрасты каля пяцьдзесяткі або мала больш таго, і яны яшчэ ѹ поўным росківе жыцьцёўскіх сілаў. Іншыя апраўдаюць сваё дызэртэрства тым, што нехта неідзе некалі пры грамадзкай працы іх пакрыўдзіў, не дацані іхнае работы, не дастаткова пахваліў іхных заслугай.

Яшчэ іншыя апраўдаюць, што яны гэта перагрувашчыны, сваё прафесіональной работай, што на маюць і хвіліны для дзеянасці грамадзкай. Гэта людзі на толькі можныя, але навет багатыя. Але замік таго, каб рэкампанісаваць сваю нацыянальную дзеянасць, якой на вядуць, гэта патрэбнай матарыяльнай дапамогай дзеяла вядзення, якіх іншымі, яны, у найлепшым выпадку ѹ пры назойлівых дамаганнях, кідаюць адно мізэрнае адчэпніе, уваражоючы, што за некалькі далаўраў ужо выканану і певавікану свае нацыянальныя абавязкі.

Некаторыя цівердзяць, што ўсе пералічыны тут заганы ѹ ненармальнай — гэта нахільны закон эмігрантскага жыцьця. Можа яно ѹ так. Але гэта яшчэ не абазначае, што з благімі законамі ная трэба змагацца. Змагацца трэба, і то настойліва ѹ систэматична, пры кожнай нагодзе. Змагацца трэба, першае, пры помачы аўтактыўнай, справядлівай і здаровай крытыкі, і, другое, пры помачы арганізаціонага грамадзкага ўзыдзеўяння, пры помачы мабілізаванымі грамадзкай апініі супраць нездаровых, ненормальных і шкодных зъяваў на нашым жыцьці.

Але каб такое змаганье можна было павесці, неабходна ўзбройцца цывільной адватагай, не баючыся, што гэтым прыдбаем сабе на толькі прыхільнікаў, але ѹ няпрыяцеляў. Але каб такое змаганье можна было павесці, неабходна ўзбройцца цывільной адватагай, не баючыся, што гэтым прыдбаем сабе на толькі прыхільнікаў, але ѹ няпрыяцеляў.

Некаторыя аўтасяняюць свае ўцёкі ад нацыянальной дзеянасці яшчэ ѹ тым, што быццам арганізацыі, у якіх яны маглі б пракаўваць пры іншых аbstavінах, на хвальшыўай дарозе, што між некатоўмі арганізацыямі, а навет паміж сябрамі тае саме арганізацыі разгараюцца нездаровыя антаганізмы, вядзенца груповае змаганье. Тымчасам тае змаганье нярэдка бывае якраз зларовым, калі яно ськіраванае супраць бясспрочнага ліха. А калі

НАРЭШЦЕ У СВАЕЙ ХАЦЕ

Яшчэ ѹ канцы чырвенья летасці сп. К. Мярляк самавольна быў павыламліў замкі з паштовай скрынкай Галоўнай Управы БАЗА ѹ канцыліяры БАЗА ѹ будынку пры 401 Атлянтык авеню ѹ Брукліне ды павесці замкі свае. Царкоўная Рада прыходу БАПЦарквы съв. Кірылы Тураўскага ѹ Нью Ёрку, якая адмініструе гэтым будынкам, некалькі дзёл пазней на сваім паседжанні бальшынёй галасоў заапрабавала гэты самавольны вычын сп. К. Мярляка ѹ пастановіла адмовіць Галоўнай Управе БАЗА даўшайшасцю гэтага будынку. Гэту сваю пастанову Царкоўная Рада ѹ правяла ѹ жыцьцё, хаця афіцыйна не паведаміла аб гэтым Галоўную Управу БАЗА ды навет не адказала на ейнае пісьмовае запытанне ѹ гэтай справе, і незалежна ад таго, што ўладыка Васіль готай пастановы не зацвердзіў.

Успомнены будынак пры 401 Атлянтык авеню ѹ Брукліне быў куплены за ахвяраваныя грэшы беларускімі грамадзтвам, якое ѹ з'яўляецца фактычным і юрдычным собствінікам гэтага будынку. Сярод ахвярадаўцаў-укладчыкаў таксама ѹ свабоды БАЗА ѹ сваёй бальшыні ды шмат якіх Беларусы навет не праваслаўнага веравызнання. Не зважаючы на гэта, цяперашняя Царкоўная Рада ѹважала сябе правамоцнай праста выкінуць на любую ёй арганізацыю, хаця сябры гэтым будынкамі, будучы ўкладчыкамі, маюць да гэтага грамадзкага будынку такое-ж право, як і ўсе іншыя ўкладчыкі.

Апрача гэтага, Царкоўная Рада, прыўмаючы такую пастанову, рабіла гэта на шкоду ўсіх собствінікаў гэтага будынку, у тым ліку ѹ на шкоду самой сябе ѹ царквы, што ѹ гэтым будынку месціцца. Справа ѹ тым, што на гэтym будынку вісіць яшчэ вялікі доўг, які кожнага месяца траба сплачваць. Як нам ведама, увесе час існуюць вялікія цяжкасці з прыдбаннем грошай на гэтыя сплаты. А тымчасам БАЗА давала таксама нейкі даход. Яно плаціла месячную аплату за карыстанні памешканнем у гэтym будынку, а таксама плаціла за залю ѹ гэтым залю. Такім чынам БАЗА давала таксама нейкі даход. Яно плаціла месячную аплату за карыстанні памешканнем у гэтym будынку, а таксама плаціла за залю ѹ гэтым залю. Такім чынам БАЗА давала таксама нейкі даход. Яно плаціла месячную аплату за карыстанні памешканнем у гэтym будынку, а таксама плаціла за залю ѹ гэтым залю.

Падчас гутаркі прысутнія разглядалі зь цікавасцю беларускія песьні ѹ аўтарскія. Аднак і падчас гарбаткі гутарка была такай жывой, што перабіваў яе песьні на якім быў. Даўноўся аўбажаўца толькі найбліжэйшымі.

Гарбатка зацягнулася даўга. Прыйшлоўся запрашыць на аўтарскі вечар беларускага пасты Масея Сяднёва, які адбудзеца 3 сінтября 1964 году на 7.30 у памяшканні Міжнароднага Клубу. У праграме вечару: 1. Кароткае ўступнае слова ад беларускай літаратуры пабеларуску (М. Сяднёў); 2. Чытальне аўтарамі сваіх вершаў; 3. Высвятлены некалькіх фотаздымкаў з Беларусі; 4. Некалькі беларускіх песьні. Праграма будзе трывати да 8.00. Аўтары падажданы на паслявечары.

Так яно ўсё ѹ адбылося за выняткам аднай змены: праграма трывала не адну, а пайтары гадзіны.

Аўтар захапіў слухачоў, які падчас уступнага слова, гэтак і сваім вершам, што слухачы прасілі яшчэ.

Так яно ўсё ѹ адбылося за выняткам аднай змены: праграма трывала не адну, а пайтары гадзіны.

Аўтар захапіў слухачоў, які падчас уступнага слова, гэтак і сваім вершам, што слухачы прасілі яшчэ.

Так яно ўсё ѹ адбылося за выняткам аднай змены: праграма трывала не адну, а пайтары гадзіны.

Аўтар захапіў слухачоў, які падчас уступнага слова, гэтак і сваім вершам, што слухачы прасілі яшчэ.

Так яно ўсё ѹ адбылося за выняткам аднай змены: праграма трывала не адну, а пайтары гадзіны.

Аўтар захапіў слухачоў, які падчас уступнага слова, гэтак і сваім вершам, што слухачы прасілі яшчэ.

Так яно ўсё ѹ адбылося за выняткам аднай змены: праграма трывала не адну, а пайтары гадзіны.

Аўтар захапіў слухачоў, які падчас уступнага слова, гэтак і сваім вершам, што слухачы прасілі яшчэ.

Так яно ўсё ѹ адбылося за выняткам аднай змены: праграма трывала не адну, а пайтары гадзіны.

Аўтар захапіў слухачоў, які падczas уступнага слова, гэтак і сваім вершам, што слухачы прасілі яшчэ.

Так яно ўсё ѹ адбылося за выняткам аднай змены: праграма трывала не адну, а пайтары гадзіны.

Аўтар захапіў слухачоў, які падчас уступнага слова, гэтак і сваім вершам, што слухачы прасілі яшчэ.

Так яно ўсё ѹ адбылося за выняткам аднай змены: праграма трывала не адну, а пайтары гадзіны.

Аўтар захапіў слухачоў, які падчас уступнага слова, гэтак і сваім вершам, што слухачы прасілі яшчэ.

Так яно ўсё ѹ адбылося за выняткам аднай змены: праграма трывала не адну, а пайтары гадзіны.

Аўтар захапіў слухачоў, які падчас уступнага слова, гэтак і сваім вершам, што слухачы прасілі яшчэ.

Так яно ўсё ѹ адбылося за выняткам аднай змены: праграма трывала не адну, а пайтары гадзіны.

Аўтар захапіў слухачоў, які падчас уступнага слова, гэтак і сваім вершам, што слухачы прасілі яшчэ.

Так яно ўсё ѹ адбылося за выняткам аднай змены: праграма трывала не адну, а пайтары гадзіны.

Аўтар захапіў слухачоў, які падчас уступнага слова, гэтак і сваім вершам, што слухачы прасілі яшчэ.

Так яно ўсё ѹ адбылося за выняткам аднай змены: праграма трывала не адну, а пайтары гадзіны.

Аўтар захапіў слухачоў, які падчас уступнага слова, гэтак і сваім вершам, што слухачы прасілі яшчэ.

Так яно ўсё ѹ адбылося за выняткам аднай змены: праграма трывала не адну, а пайтары гадзіны.

Аўтар захапіў слухачоў, які падчас уступнага слова, гэтак і сваім вершам, што слухачы прасілі яшчэ.

Так яно ўсё ѹ адбылося за выняткам аднай змены: праграма трывала не адну, а пайтары гадзіны.

Аўтар захапіў слухачоў, які падчас уступнага слова, гэтак і сваім вершам, што слухачы прасілі яшчэ.

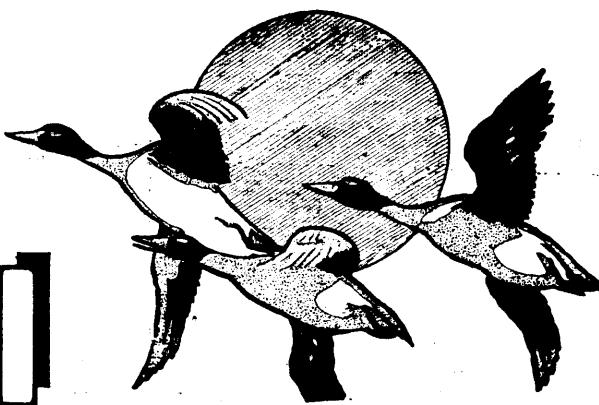
Так яно ўсё ѹ адбылося за выняткам аднай змены: праграма трывала не адну, а пайтары гадзіны.

Аўтар захапіў слухачоў, які падчас уступнага слова, гэтак і сваім вершам, што слухачы прасілі яшчэ.

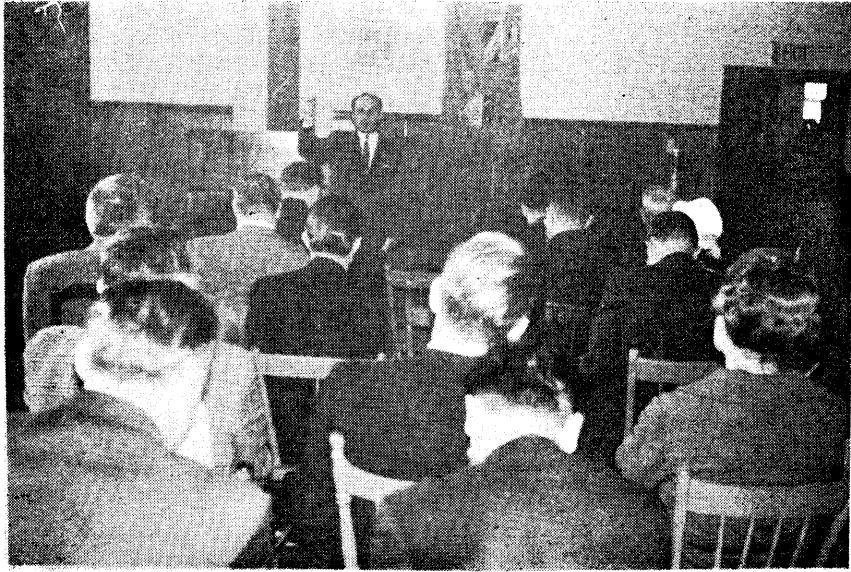
Так яно ўсё ѹ адбылося за выняткам аднай змены: праграма трывала не адну, а пайтары гадзіны.

Аўтар захапіў слухачоў, які падчас уступнага слова, гэтак

ВЕСТКІ КАНАДЫ

УГОДКІ СЛУЦКАГА ПАУСТАНЬНЯ

Святкаванье ўгодкі Слуцкага Паўстаньня ў Таронта, прамаўле сп. А. Грыцук

Фото А. Маркевіча

Беларусы Таронта адзначылі 44-я ўгодкі Слуцкага Паўстаньня й Дзень Герояў Беларусі ў нядзелью 29 лістапада 1964 г. урачыстымі набажэнствамі, паніхідамі й адмысловыми акадэміямі. Прат. а. Міхаіл адслужыў урачыстую Божую Службу ў БАПЦаркве съв. Кірылы Тураўскага, падчас якое сказаў патрэбтычнае казаныне на тэму дня.

Адразу-ж пасля паніхіды прысутныя сабраліся тут-же з боку ў залі на ўрачыстую акадэмію, якую адкрыў старшыня Таронцага Аддзелу ЗБК сп. М. Ганько. Сп. А. Грыцук прачытаў цікавы даклад аб горюхах, што аддалі сваё жыццё за народ, каб здабыць яму вольнасць і незалежнасць. Присутнія ўставаньнем і хвілінай цішыні ўшанавалі памяць тых, што аддалі жыццё за Бацькаўшчыну.

Пасляй была ўважліва праслушана найгранная на стужку адмысловая праграма на Дзень ўгодкі Слуцкага Паўстаньня, што цераз Рады "Вызваленне" была перададзеная ў 1958 годзе на Бацькаўшчыну.

У беларускай праваслаўнай царкве съв. Эўфрасіні Полацкай у Таронта таксама была адпраўленая ўрачыстая Божая Служба, у часе якой а. В. Сагайдакіўскі сказаў адмыслове казаныне, прысьвеченнае Слуцкім Гароям, ня толькі як змагаром за Беларусь, але і наагул за людзкія й Боскія права ўсяго чалавечства. Пасля паніхіды стар-

НА БАНКЕЦЕ ў КАНАДЫЩАУ

Ліберальная Асацыяцыя акругі Давэнпорт-Довэркуорт і Федэральны міністар Фінансаў даст. Волтэр Гордон зладзілі ў нядзелью 6 снежня 1964 г. банкет у гонар новага лідэра Лібералаў правінцыі Антарыё даст. Андрэ Е. Томпсан. Сярод запрошаных гасцей было шмат прадстаўнікоў ад розных этнічных арганізацый. Беларусаў разлічвалі на банкец сп. сп. К. Акула, Я. Пітушка й А. Маркевіч. Пры гэтай нагодзе даст. В. Гордону былі перададзены інфармацыйныя матарыялы ў ангельскай мове аб Беларусі і Беларусах.

МАНАГРАФІЯ ПРА БЕЛАРУСЬ

На рукі ЗБК прыйшла пісьмовая просьба з Рыму прысласць магчымыя матарыялы (дакументы, літаратуру й г. д.) з дзеянасці нашае арганізацыі ў Канадзе. Гэтыя матарыялы маюць быць выкарыстаны ў манаграфіі пра Беларусь, што падрыхтаваецца да друку Эўрапейскім Цэнтрам Студыяў Прагрэсу Народаў для Міжнароднай Абмены. Просіба кіраўніка гэтае арганізацыі сп. Антоніё Кандзёлло была хутка задаволена. ЗБК выслала ўжо прошаныя матарыялы.

ЗЬ ЛІТАРАТУРНАЕ НІВЫ

Уладзімер Глыбінны: НА БЕРАГОХ ПАД СОНЦАМ. Апавяданні ў аповесці. Трой, Беларуска-Амэрыканскі Літаратурна-Навуковы Цэнтр, 1964, 191 бач. Ціна 5 дал.

Уладзімер Глыбінны пачаў сваю жка ёсьць зборнікам тэматычна павязаных із сабою нарысаў аўтабіографічнага характару, якія надзеная навэлістычная структура. Зборнік складаецца з пятнаццацёх твораў, падзеленых на трох часткі. Бізу ўсе апавяданні ўжо друкаваліся ў розных беларускіх часопісах і таму ведамыя чытачом. У зборнік уведзены ўсяго трох новыя творы: „Зялёны атрамант”, „Каханыне Ліны Бэрн” і „Трывога ў лесе”. Амэрыканскія наволі Глыбіннага ня маюць ідэялігічнага павязаньня зь іншымі творамі. Аўтар прабаваў сілаў на тмах амэрыканскіх „містэраў”, але яны ў яго з матарыялаў Беларусаведы „Доля беларускай культуры пад Саветамі” быў выдадзеная ў Мюнхене ў беларускай мове. Гэта праца, пад зымененным назовам „Сорак год беларускай культуры пад Саветамі”, была выдадзеная ў 1959 г. ў Мюнхене ў нямецкай мове. Апрача гэтага, шмат кароткіх артыкуулаў, навэляў, нарысаў і апавяданняў друкаваліся ў розных часопісах.

Свежа выдадзены зборнік апавяданняў і аповесцяў „На берагах пад сонцам” трэба разглядаць, як замежкі асабістых і больш інтимных перажыванняў пісьменьnika. Кні-

сылкі ў адведзіны каханага яму Менску. Аповесьць насычаная глыбокім і праўдзівым пачуцьцём, а тэматычна вельмі блізкая сэрцу эмігранта. Гэта бадай найлепшае апавяданье ў зборніку.

Ува ўсіх навэлях першай часткі аўтар жыве ёсць яшчэ родным краем, і таму зусім трапна гэтая частка названая „Водгульле Бацькаўшчыны ў чужыні”. Усе апавяданні гэтага раздзела вызначаюцца ўмеласцю аддання характеристу эмігранта на „новай зямлі”. Тыпы апавяданняў жывыя, і іх лёгка знайсці сярод нас.

Раздзел трэці — гэта свайго рода „запіскі ахотніка”, у дадзеным выпадку — рыбака. Зь лябараторнай дакладнасцю аўтар апісвае ўсе адценныя характеристы прыроды. Усе гэта перасеннае праз прызму пачуцьця назіральніка — аўтара. Бож Лявон Баровіч — гэта нікто іншы, як сам аўтар.

Цэласць была-б шмат лепшай ў цікавейшай, каб аўтар скараціў заўлішне доталёвым апісаннем прыроды й перажываньня рыбака. Аўтар за мала прысыцьцю увагі самому дзеянню ў вапавяданнях. Ён дае перавагу мастацкім апісанням перажыванняў. Цэласць на гэтым траціць.

Аднак у цэлым зборнік Глыбіннага робіць добрае ўражанье. Дык чакаем і на раман „Вялікія дарогі”!

А. Грыцук

ПРАТЭСТАЦЫЙНЫ МІТЫНГ

З ініцыятывы Канадскага-Украінскага Камітэту ў пры афіцыйным удзеле Беларусаў, Славакаў, Летувісаў, Латышоў, Эстонцаў і Харвату адбыўся ў нядзелью 6 снежня 1964 г. у Таронта масавы Актыўніцтвы Пратэсцыйны Мітынг, на якія былі запрошаныя ў высокі канадскія ўрады. Мітынг меў на мэце публічна запратаваць супраць камуністычных агентаў з. г. зв. Камітэту Сувязі ўзбядыненікамі за мяжой, якія ня прошаны закідаючы падзеі ўрадаў. Шмат якіх засяродзіліся ўздынадзяльнікамі за мяжой, якія ня прошаны закідаючы падзеі ўрадаў.

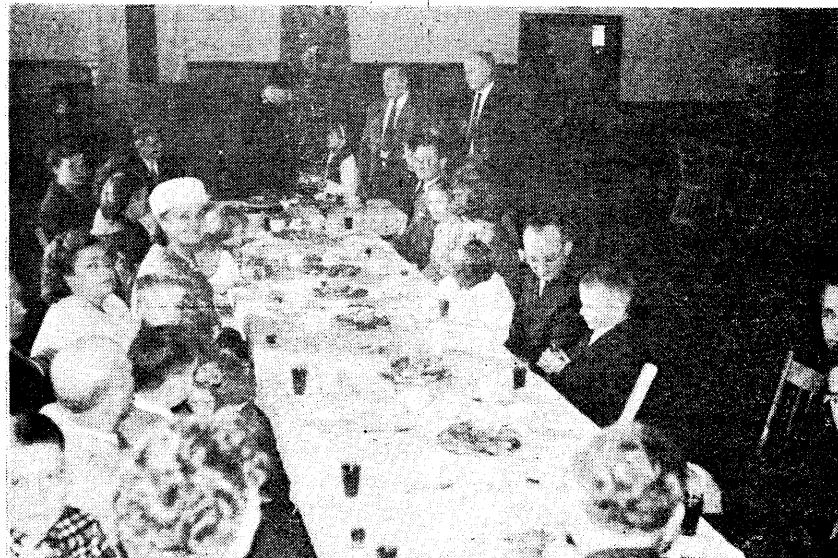
З ініцыятывы Канадскага-Украінскага Камітэту ў пры афіцыйным удзеле Беларусаў, Славакаў, Летувісаў, Латышоў, Эстонцаў і Харвату адбыўся ў нядзелью 6 снежня 1964 г. у Таронта масавы Актыўніцтвы Пратэсцыйны Мітынг, на якія былі запрошаныя ў высокі канадскія ўрады.

З ініцыятывы Канадскага-Украінскага Камітэту ў пры афіцыйным удзеле Беларусаў, Славакаў, Летувісаў, Латышоў, Эстонцаў і Харвату адбыўся ў нядзелью 6 снежня 1964 г. у Таронта масавы Актыўніцтвы Пратэсцыйны Мітынг, на якія былі запрошаныя ў высокі канадскія ўрады.

З ініцыятывы Канадскага-Украінскага Камітэту ў пры афіцыйным удзеле Беларусаў, Славакаў, Летувісаў, Латышоў, Эстонцаў і Харвату адбыўся ў нядзелью 6 снежня 1964 г. у Таронта масавы Актыўніцтвы Пратэсцыйны Мітынг, на якія былі запрошаныя ў высокі канадскія ўрады.

Хвядось Прылепскі

ІМЯНІНЫ АЙЦА М. МАЦУКЕВІЧА

Перадача падарку прат. а. Міхаілу Гэляю Барановічанкай

Фото А. Маркевіча

У нядзелью 22 лістапада 1964 г. паразвіяне БАПЦарквы съв. Кірылы Тураўскага ў Таронта наладзілі супольны абед у гонар прат. а. Міхаіла Мацукевіча з нагоды ягонаў імянінаў. Пасля съв. Літургіі заупольным сталом у залі ВР-ГЦ настаяцеля царквы вітаў старшыня Царкоўнай Рады сп. Цялеш. Вінчан-

валі таксама зь імянінамі ў сядзібу Царкоўнай Рады сп. Міхаіла Кулляша. Айцу Міхаілу Кулляшу ад сядзібы падарыў Гэляю Барановічанка паднесла каштоўны падарак — залаты гадзіннік.

Айцу Міхаілу Кулляшу ад сядзібы падарыў Гэляю Барановічанка паднесла каштоўны падарак — залаты гадзіннік.

М. Кр

ПАМЕР ЯЗЭП ЛІШЧОНАК

Св. пам. Язэп Лішчонак нарадзіўся 25 снежня 1893 году ў вёсцы Недаль на Бягомельшчыне ў сялянскай сям'і. Другае Сусветнае вайна, у якой ён прыймаў удзел із зброяй у руках за вызваленіе Батькаўшчыны, змусіла яго пакінуць родны край. Прабываў спачатку ў Нямеччыне, тады ў Ангельшчыне. У Канаду прыймыў у 1952 г., асяліўшыся ў Монтреалі, адкуль у 1955 г. перебраўся разам із сынам у Ашланд. Радзіў падарычкі ў падязыкі ўсім тым, што віталі мяне ў маю сям'ю із Святам Калядам і Новым Годам.

Д-р Барыс Рагула

ЗАМІЖ СВЯТОЧНЫХ ПРЫВІТАНЬНЯЎ

Заміж калядных і новагодніх прывітаньняў маім супрацоўнікам, прыяцелям і знаёмым, ахвяроўную 50 даляраў для Беларускай Секцыі Гішпанскага Нацыянальнага Рады ў Мадрыдзе, выказаючы гэткай дарогай шчырую падязыкі ў пашану ўсім тым, што віталі мяне ў маю сям'ю із Святам Калядам і Новым Годам.

Прат. Міхаіл Мацукевіч

КАНАДА МАЕ ДЗЯРЖАУНЫ СІЦЯГ

Яшчэ ў часе апошніх выбараў у Канадзе прэм'ер міністар даст. Л. Пірсан абяцаў зদзіўляцьца практэсцамі і падзеямі, якія будзе ўзятыя ў руках за вызваленіе Батькаўшчыны, змусіла яго пакінуць родны край. Прабываў спачатку ў Нямеччыне, тады ў Ангельшчыне. У Канаду прыймыў у 1952 г., асяліўшыся ў Монтреалі, адкуль у 1955 г. перебраўся разам із сынам у Ашланд. Радзіў падарычкі ў падязыкі ўсім тым, што віталі мяне ў маю сям'ю із Святам Калядам і Новым Годам.

Нябожчык быў пахаваны 7-га снежня на тутэйшым магільніку Юньін Сэмэтры пры вялікім удзеле мясцовых Беларусаў, а таксама ў парахіві бабцістых, да якой ён быў прылучыўся некалькі год таму.

БЕЛАРУСКАЯ КАСА САМАПОМАЧЫ
BELORUSSIAN (TORONTO) CREDIT UNION, LIMITED
524 St. CLARENS AVE., TORONTO 4, ONT.
БЕЛАРУСЫ ТАРОНТА И ВАКОЛШАУ!
АПЧАДЖАЙЦЕ НА ВЫГДАННЫХ УМОВАХ ВАШЫЯ ГРОШЫ
У СВАЕЙ БЕЛАРУСКАЙ КАСЕ.
Вы зайдёте пазычыць гроши на нізкіх адсотках
да вельмі выгаднай растэрміноўцы сплат пазычак.
УСЕ ПАШЧЫЦЫКІ — ЖЫЦЬЦЕВА АСЭКУРАВАННЫЯ
Уласная чэкавая сістэма да ваших паслуг.

У ВАДКАЗ НА ЛІСТ Д-РА Б. РАГУЛІ

Некалі раздзел „Запісак Яўхіма Крайніга”, зъмешчаны ў № 83-м „Беларуса”, падняў быў на ногі ма-су бязьдзейніку, дэзертыраў з на-шага нацыянальнага жыцьця на эміграцыі, дый і людзей, што ходзі і мітусіца пры нашых асяродках, адышл засяг іхнае працы й амбіцыяў можна вызначыць паводле Кузьмы Чорнага „вербіным размахам”.

Кажу „падняў на ногі”. Ведама, падняў не да працы, а да нападу на аўтара „Запісак”. Закідалася яму, што аб'ектам ягонае сатыры быў адзін чалавек, што палез у пры-ватныя справы й масу іншага. Ко-ратка гаворачы, чытома ведама, што ў №85-м „Беларуса” зъмешчана было маё асьветчаныне, дзе я пера-прашай тых, якія маглі-б чуцца пакрыўдженімі вышэй прыгада-нымі раздзеламі з „Запісак”.

Здавалася, справе канец. Таму вось ці адзін чалавек быў няміла зьдзіўлены, чытуючы Рагуляў „Ліст у Рэдакцыю” № 92-м „Беларуса”, дзе ён ганіць мой раздзел „Запі-сак”, як „неэтычны” ды сам, на-мыслья паніжаючы сябе, намагаецца спатоліць нейкую „пакрыўдже-ную” асобу.

Не сакрэт, што пасля надрука-ваннія прыгаданага раздзелу „Запісак” асабліва ўсіхдзіўся быў адзін чалавек, які спачатку быў уявіў сябе Кірпачам, дый ад таго часу адхрышчаеца ад Кірпача, як чорт ад съянцяной вады. Запраўды, ка-мічна становішча.

Дзе-ж прычына таго, што стар-шыня ЗБК наважкы так позна ро-гаваць на той раздзел „Запісак”, дый гэтым разам афіцыйна ў прэсе? У вадказ на гэта можна мяркаваць, што гэта не абышлося бяз прэсі й спанукальня.

А каму-ж і якая з гэтага ка-рэсць?

Каб адказаць на гэтае пытаныне, варта чырвай вакол сябе разгле-дзеца.

Нікому не сакрэт, што значная часць нашай гэтак званай палітыч-най эміграцыі бязьдзейнічае. Дый гэта ня прастых ці малаадукаваных сялян маю наўвеце. То ня звычай-нія дзядзькі, а прафесары, інже-неры, лекары, магістры й Бог ведае якіх то, што сядзяць на пэрсыфо-риях наших эміграцыйных асярод-каў ды, як той казаў, пальцы а-б палец на ўдарцу. Людзі гэтыя маюць навуку, а — што наважкай-ша — час і абставіны, каб зала-таць нашу найбольшую дзірку — культурна-асветную.

У нас няма школьніх падручні-каў, няма інфармацыйнага матар'я-лу пра Беларусь для чужынцаў, ня-ма момуарнай літаратуры, няма.. Каб адно пачаць пераліччу ўсё, чаго няма, а што трэба было-б. І вось людзі, каторыя маглі-б тут прынес-ці ўклад, маюць веды, час, абставі-ны, нічога ня робяць. Хто-ж зро-біш? Тыя, што з днём ў дзень вядуць рэлігійную, навуковую асьветнюю.

асветную асьветную.

Мне здаецца, што грамадзянін та-лы ёсьць запраўлы вольным, калі ня толькі можа выбраць сабе працу, але мае права, калі ён хоча й яму матар'яльнае становішча на гэта дазваліе нічога не рабіць. Ды гэтае залатое правіла лэмакрэтычнае си-стемы не апно-чила да нас, белару-сіх выгнанікаў. Мы вечна па-таем, што змагаемся за вызвале-нне Бальшычыны, за добры лад жыцьця, за вызваленай раздзел інш. Значыцца калі мы змагаемся, лык вяліз'е веянь. Калі-ж вядзём вайну, дык кожны з нас тады ёсьць жа-нонам, а той, хто пакідае шэраг змагаюць адно таму, што яму так палабаецца. бязь іншых прычынай. ёсьць пызытычнам. Што тобяць вай-ней із дызартырамі, вядома.

У нас-ж на эміграцыі ня толькі дызартычай не зечапі, ня толькі бязьдзейнікай не прыгадай, але шчэ з пашпанай аллюсіяй да іхных „мі-нчлых заслугаў”. лік, калі каторыя зяяўцца раз на год на якое нацыя-нальнае сяята, тад і выбягай яму на пяцічымі зь ніzkімі паклонамі. Балан-ж Божа, лікі пра тое, што рыбу ловяць пі сабак муштоуюць у той час, калі іншымі пры працы слабеюць пукі. Тут на цябе як гру-гани ё наятуць!

У нас-ж с'вітары, пісмень-нікі, навукоўцы, мастакі, настаўнікі тчі працаўнікі іншых галінаў, што за сваю працу ня маюць прыказач-нага „зламанага грошца”, на хлеб мазалём запрабляюць. Альлі ў нас ёсьць і такія, што ўмеюць адно за гроши працаўць, што фактычна

мінульым і працаўалі ў некаторых беларускіх дзялянках адно за гроши. Можа ў тым, што бясплатна працаўць ня хочуць, ёсьць іхнае апрауданье.

Няму сумлеву, што ня толькі на-этычнай, але праста злачынай пе-рад нашым народам ёсьць бязьдзей-насьць у вольным съвеце людзей, што маюць інтелект, эрудыцыю, ма-тар'яльную базу і — самае галоў-нае — ЧАС, каб падтрымка нашу нацыянальную справу ў найболыш крэзысовы пэрыяд гісторыі свай-го народу. Ды вось дзе сук: людцы некаторыя мяркуюць, што рыбалоў-ля, паліянівне, сабакагадоўля, ато навет і п'янства — добрая этика. Папробуй-жа хто, барані Божа, із працаўчых высцябак іх за бязь-дзейнасьць — гэта дрэнная этика.

Гэта вось, як шыла зь мяшка, вылазіць наверх лётіка Сянкеві-вага Нэргры. У прыватнасці, наш старшыня ЗБК думае мусіць, што лепш высцябак цяглавітага каня, чымся ляшнівую падлу. Но яно й так. Цяглавіты кань, навет калі пе-рамучаны, скарэй гужы напяліць, чымся ляшні. Ды адно да пары гета. Ёсьць-жа мяжа вытрыманыя й вытрываласяці. Калі маєм раця-налівацца працу, дык трэба ня то-лькі цяглавітых падганданіць, але й ляшніх ці зусім бязьдзейных збоку падтрагаць.

Не магу без адказу пакінуць за-кідаў, робленых мне ў сувязі з тым раздзелам „Запісак”. Амаль усе гэтыя закідаў ёсьць у Рагулявым лісьце.

Рыбалоўля й сабакагадоўля ня ёсьць нічым манаполем. А калі „інтывітмі інфармацыямі” аб вы-лучы адным чалавеку” ёсьць пры-кладна тое, як ён будку на лёд ця-нуну, як у яго „жыўчыкі” хадуром у слоіку хадзілі”, дык паедзьце зі-мой на катоўе канадыйскае возера й прыгледзіцесь рыбаком, што — як яны робяць. Вось і разгадаеце тую інтывітмасць.

Як умела некаторыя людзі пера-ноясць з агульнага на прыватнае! У прыгаданым раздзеле „Запісак” сказана, што Кірпачы былі бязь-дзетны, значыцца многа часу вы-дурніцца із сабакамі мелі. Гэта зу-сім зразумела, што калі-б мелі дзяд-ці, то я было-б столькі часу для сабак.

Але-ж, паслушайце, як перакру-цілі: яны ня маюць дзядей, (на ўва-зе „пакрыўдженая” сям'я), яны Бого-кам пакрыўджаны, а ты за гэта над-імі зъдзекаешся! Праўда, прызнача-ца, чалавеку, каторы вось так-бы-рэзагаць на той раздзел „Запі-сак”?).

Мне здаецца, што спр-Рагуля наважкы рэзагілітаваць „пакрыўдженага” чалавека, дый у працэсе гэта-кае рэзагілітациі выкарыстоўвае надта хітрыя аргументы, падсуну-тый яму тым-же „пакрыўдженым”.

Калі спр-Рагуля на-дзяліцца

з адукаційнай падганданіць, якія былі рэпрэзэнтаваныя сваімі

дэлегатамі ўсе 10 правінцыяў Канады, улучна зь Індіянамі й Эскі-мосамі. На канфэрэнцыі ўтварылася Канадыйская Рада Народных Маствацтваў, мэтаю якой будзе ка-рэзігнане міжэтнічных фэстыва-ляў (гістарычных і адукацыйных) ды нааугл дзейнасьці ў сувязі з 100-годзідзем Канады. Яна будзе таксама займіца зборынай прапаноў-ля, звязаных з гэтымі ўгод-камі, сярод розных асяроддзяў краю. Адрис Канадыйской Рады Народных Маствацтваў наступны:

Canadian Folk Art Council
26 Dewitt Road,
Islington, Ont.

TORONTO INSURANCE SERVICE

Найстарэйшая агенція ўсіх відаў асэкурацыяў

як аўта, агонь, жыцьцё й г. д.

PHILIP BOMBIER and SON, LTD.

1366 Dundas St. West — Toronto, Ont.

LE 2-6433

LE 2-5833

Гаворыць пабеларуску

ALEXANDER'S MEAT MARKET

1215 DUNDAS ST. W., TORONTO 3. TEL.: LE 5-6853

Собснікі:

A. КОСТЫРКО й С. ИВАШКО

Гутараць на ўсіх славянскіх мовах. Усе мясныя прадукты собскага вырабу й найлепшага гатунку.

Дастава дахаты.

зайдзь, на самых чуліўных струнах сэрца. Во як-жа гэта можна каму ўпікаць, што дзяцей ня маюць? Зго-да. Нельга. З другога-ж боку, гля-нинце навакол сябе й палічыще бязь-дзетны сем'і. Ды ці аўтар вінава-т, што нехта адзін зажадаў пад Кірпача падмазацца ды як доказ, што гэта ня хто ішы, а якраз ён Кірпач, сваю бязьдзетнасьць пры-гадаць?

Яшчэ адзін закід: „у артыкуле было пададзенае фікцыйнае прозвішча асобы, супраць якой была скіраваная сатыра і артыкул быў падпісаны псеўдонімам. Такім пададкам, пакрыўдженай асобе быў зачынены дэзвінцыя дзеля самаабароны.”

Псеўдонім „Міхась Козыр” нара-дзіўся ў 1942-м годзе. Каму гэта сяяньня яшчэ сакрэцт, што ёсьць соб-снікам гэтага псеўдоніму? А з вы-шэйшыгіднага закіду выглядае, што аўтар падпісаўся псеўдонімам, які наўмысьльна ўгора дзеля гэтай нагоды выдумаў, каб скавацца, бо, маўляў, такую-ж брудненскую спра-ву задумаў зрабіць, на бязьдзетнага Кірпача напасьці, да съмерці пакрыўдзіць... Бачыце, як гэта шы-варац-навызварат перакруціўши, вы-гледае?

Што-ж да „фікцыйнага прозвішча асобы, супраць якой скіраваны сатыра”, дык тут можна сказаць коракта: калі хто захоча паднімца пад Кірпача, каб пасля адмахівацца, што ён ня ёсьць ім, што — на-адварот — ён гэрай, дык яшчэ вон-які, наслухана пакрыўджены! — дык ці-ж яму хто забароніць? Справа ў тым, што ў нас за многа кірпа-чоў. Адышлі большыя з іх ма-чыць. Нехта задумай сабе капітал зрабіць, дык і кірчыць, людзкі сымпаты здабывае: гляньце, мяніе заслужанага лупшуюць, а ў вас што, сэрцы каменныя?

Дык як цяпер быць з адказам на тое першапачатковое пытаныне: каму й які з гэтага карысьць (што старшыня ЗБК так позна наважкы раздзелам „Запісак”?).

Мне здаецца, што спр-Рагуля на-дзяліцца з адукаційнай падганданіць, якія былі рэпрэзэнтаваныя сваімі

дэлегатамі ўсе 10 правінцыяў Канады, улучна зь Індіянамі й Эскі-мосамі. На канфэрэнцыі ўтварылася Канадийская Рада Народных Маствацтваў, мэтаю якой будзе ка-рэзігнане міжэтнічных фэстыва-ляў (гістарычных і адукацыйных) ды нааугл дзейнасьці ўсіх 10 пра-вінцыяў Канады, з 100-годзідзем Канады. Яна будзе таксама займіца зборынай прапаноў-ля, звязаных з гэтымі ўгод-камі, сярод розных асяроддзяў краю. Адрис Канадийской Рады Народных Маствацтваў наступны:

Canadian Folk Art Council
26 Dewitt Road,
Islington, Ont.

TORONTO INSURANCE SERVICE

Найстарэйшая агенція ўсіх відаў асэкурацыяў

як аўта, агонь, жыцьцё й г. д.

PHILIP BOMBIER and SON, LTD.

1366 Dundas St. West — Toronto, Ont.

LE 2-6433

LE 2-5833

Гаворыць пабеларуску

ALEXANDER'S MEAT MARKET

1215 DUNDAS ST. W., TORONTO 3. TEL.: LE 5-6853

Собснікі:

A. КОСТЫРКО й С. ИВАШКО

Гутараць на ўсіх славянскіх мовах. Усе мясныя прадукты собскага вырабу й найлепшага гатунку.

ЯК АРГЕНТЫНСКІЯ БЕЛАРУСЫ СВЯТКУЮЦЬ КАЛЯДЫ

Каляды ў Аргентыне — гэта вялікае ўсенароднае сьвята, сваеасаблівы народны фестываль. Вызначаючы перадусім усеагульная весільсць ды гасціннасць.

Напярэдадні самых Каляду, у дзень Куцьці, у Аргентыне працуецца адно да пайдня. Праца даўца забавізаны выплаціць у гэтым дні кожнаму із сваіх работнікаў гатак званую „агінальда” — трынаццатую зарплату, гэта значыцца адну дванаццатую частку іхнага гадавога заработка. Каляды дрыпаюць у Аргентыне на сяродзіну лета, бо Аргентына, як і Аўстралія, ляжыць па той бок экватару. Гэта кладзе свой адбітак і на сам характар сьвяткавання.

Каляды ў Аргентыне — сьвята сям'янае. Сям'я, сваякі стараюцца сабрацца ў гэты дзень разам, як-бы далёка яны адны ад адных ня жылі. Зъехаўшыся ў адно месца, яны забываюцца на клопаты й турботы і аддаюцца адно съявочнай весіллюсці й радасці із сустэрчы.

Увечары напярэдадні Каляду у сталіцы Буэнос-Айрэсе і прылеглых да яе правінцыях пачынаецца „гран феста” — вялікае сьвяткаванье. Вуліцы ў гарогі прыбрацьні гірляндамі, вянкамі, іскравымі ліхтарыкамі ды лямпачкамі. Фээрверкі, музыка, съпевы, пахі магноліяў і язьмінаў у побуйні красе, водыр зукалітаду ѹ іншых экзатичных аргентынскіх расцьцінаў, кустоў ды дрэваў — ствараюць уражанье нейкае казкі. Ноч — цэплая, навет парная. І ўсюды гучыць каляднае мэлодыя „Глэрэя ін эксельсис Дэй” — „Слава на вышыні Богу”.

Прывыклі ўжо да гэткіх калядных сьвяткаванняў і аргентынскія Бе-

ларусы. Яны навет палюблі іх. Але побач з новымі звычаямі, Беларусы захавалі їх свае старыя, адвечна-беларускія калядныя традыцыі. Цікава, што некаторыя з гэтых звычаяў вельмі ўпадабалі ў Аргентыну. Яны учулы гэты беларускія звычайі ў свае аргентынскія калядныя абрэды й навет ганарадца імі, як нечым новым і арыгінальным.

Гэтак, шмат хто з Аргентынцаў кладзе ціпер на Куцьці пад абрус сена, хоць і ня ведае, па што гэта робіцца. Гаспадыні вараць посы боршч і квас з грыбамі і навет роўня куцьцю з мёдам ды іншыя традыцыйныя беларускія стравы, ядучы якія, яны захвалзываюць: „кэрыко, кэ дэлішыё!”

Ходзячы па залітых агнямі вуліцах некаторых раёнаў Буэнос-Айрэсу, ужо здалёк, па вясёлым гомане беларускіх мовы, мяшанае напалам з гішпанскай, можна даведацца, што жывуць тут Беларусы. Паказаюць на гэта — голасна съпяваныя беларускія калядкі. Хоць аргентынскія Беларусы пераважна дайно ўжо, як пакінулі бацькаўшчыну, але звычай ў бацькоў яны трымаюцца. У кожнай беларускіх сям'і абавязковая руখытудзь Куцьцю. Аднак, тут яе не ставяць у покуце на сене, як некалі ўдома, а спажываюць яе — на дварэ, у гэтак званым „пяты”, выкладаным каменнымі плітамі або мазайкай нутраным панадворку, аплененым частку вінаградам.

Традыцыйныя посныя стравы, як квас з грыбамі, селядцы, розная рыба, кіセル з макам ды іншыя, — мяшанаюцца тутака ўжо частка із стравамі аргентынскімі, пераважна мяснымі. Прымакі каляднае аргентынскае кухні, гэта салодкая бабка,

смажанае парасё, ды розная іншая смажанае — індыкі, куры ці праста вялікі кавалак мяса, ялавічыны. Запіваюць ўсё гэта яблочнымі сідрам, вінаграднымі віном, содаю. Беларусы, аднак, застаюцца наўчальнай верныя старой беларускай „чарачы”. Усё мяса, патутэйшаму „асадо”, пячэцца ў Аргентыне на дварэ, над гарачым вугальлем, насыжанае на адмысловыя зялезнія крыжульцы. Паводле тутайшага звычая, — пякунь і даглядаюць мяса вылучна мужчыны. Гэта — іхная справа добра распаліць вугальле, часта перакручваць „асадо” й паліваць яго адмысловай падліўкай. Сычы добрае „асадо”, каб яно было мякое й духмінае й надавала ся, як закуска пад віно, — як гэтак ужо й проста. Аднак, нашыя беларускія дзядзькі цалком апанавалі гэтае майстэрства й пякунь „асадо” бадай на горш, чымся Аргентынцы.

Святкуюць у Аргентыне Калядныя сьвяты звычайна паўтары-две дні. Треба працягам іх наведаць і павінішаваць усіх сяброву ды суседзяў, інакш будуць крываўшаваць. Ёсьць у Аргентыне якія адзін цікавы звычай, зусім сугучны з духам Хрыстовых Нарадзін, калі ангелскія хоры съпявалі „Слава на вышыніх Богу, а на зямлі — супокай людзям добрае волі”. Звычай гэты такі: калі хто-колечы знейкай прычыні не падрыхтаваўся да Каляд, на рыхтуне каляднага стала — а гэтага ніяк не схаваеш ад суседзкіх „бабаскіх разьведкі”, — дык гэтых, разам з сям'ёю ледзін сілком выцягваюць з хаты й пакаляднаму частуюць суседзі.

Дарма што Каляды прыпадаюць у Аргентыне на гараче лета, тут няма звычая выляжджаць у гэтыя дні на „вольнае паветра”, на пляжы ці куды яшчэ. Якое-ні было надвор'е — усе сядзяць у хаце й або прымаюць гасціць, або самі ўдзыць у госьці. Трымаюцца гэтага звычаю, пераважна, і нашыя Беларусы.

Э. Ц.

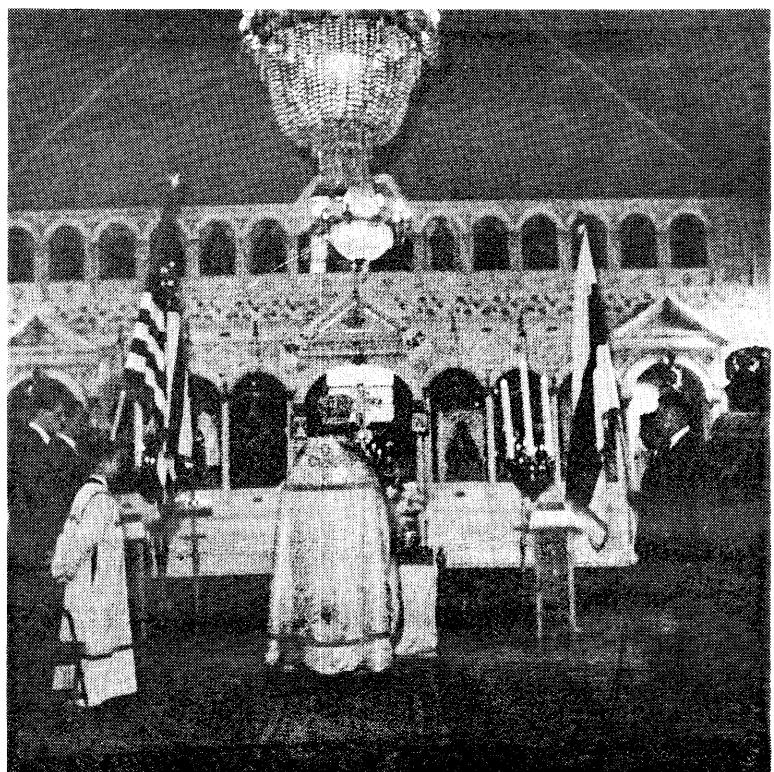
УГОДКІ СЛУЦКАГА ПАУСТАНЬНЯ У НЮО ЕРКУ

Святкаваныне ўгодкаў Слуцкага Паўстаньня ў Нью-Ёрку было зладжанае Ньюёрскім Аддзелам Згуртавання Беларускіх Вэтэранаў у нядзелю 6 снежня 1964 г. у залі Беларускага Грамадзкага Цэнтра ў гародзе Атлянтыкі ў Брукліне.

Божую Службу ў Паніхіду па Слуцкіх гэроях адправіў Яго Высокапрападыбніцтва Уладыка Ва-сіль у суслужэнні а. Юрага Абрамскага ў катедральным саборы БАП-Царквы св. Кірыла Тураўскага.

Пасылья Божае Службы адбылася ўрачыстая Акадэмія песьні-малітвай „Беларусь наша маці-краіна”. Адкрыў Акадэмію старшыня Задзіночаньня Вэтэранаў сп. С. Гутырчык і заклікаў прысутных

СВЯТА ГЭРОЯЎ У НЮО ДЖЭРЗІ

Падчас Паніхіды па Слуцкіх Змагарох у БАПЦаркве

Жыровіцкага Божае Маці ў Нью Брансвіку

Дня 29 лістапада 1964 г. Управа Задзіночаньня Беларуска-Амэрыканскіх Вэтэранаў у Нью Джэрзі ладзіла ўрачыстую Акадэмію з нагоды 44-ох ўгодкаў Слуцкага Паўстаньня ѹ 100-ых ўгодкаў съмерці беларускага нацыянальнага гэроя Каастуся Каліноўскага. Акадэмія адбылася ў залі Беларускага Рэлігійна-Грамадзкага Цэнтра ў Гайланд Парк, прадмесці Нью Брансвіку.

А 10-ай гадзіні раніцы ў мясцовай парадхвільнай БАПЦаркве Жыровіцкай Божай Маці была адпраўлена мітраполіт. Сыціланам Войтэнкам Божая Служба ў Паніхіда за гэроду, што аддамі сваё ёкыцьцё за вольнасцьца Бацькаўшчыны. Падчас Паніхіды вэтэраны, стоячы на зважай, трымалі сцягі беларускій амэрыканскі. Пры беларускім сцягу стаялі старшыня Задзіночаньня Вэтэранаў сп. С. Гутырчык, сп. Аляксандар Стагановіч, старшыня Галоўной Управы БАЗА д-р Станіслаў Станкевіч, старшыня Царкоўнай Рады сп. Пётра Кажура ў найстарэйшы з вэтэранаў сп. Філарэт Родзька. Акадэмія закончылася адсыпваннем беларускага нацыянальнага гімну.

Пасылья Акадэміі адбыўся супольны падвячорак. Варты ўспомніць, што ад урачыстасці абышырна напісалі амэрыканскую мясцовую газету „The Daily Home News”.

Таго-ж самага дня была зладжаная Акадэмія з нагоды ўгодкаў Слуцкага Паўстаньня ѹ Беларусамі суседняга з Нью Брансвікам гарадка Саўт Рывэр. Да складу а. Слуцкім Паўстаньні прачытаў сп. А. Золак-Даніловіч. У мацашкай праграме выступалі паэты А. Золак і М. Каўыль з докламаціямі собскіх вершаў. Пасылья гэтага выступаў ведамы жаноцкі хор „Каліна” пад кірауніцтвам кампазытара К. Барысаўца.

Акадэмія закончылася адсыпваннем беларускага нацыянальнага гімну.

С. Пчала

НОВЫ ГОД У НЮО ЕРКУ

Новы Год спаткалі 31 снежня ў сваёй собскай беларускай хаце. Гэтае радаснае пачуцьцё дамінавала над усім іншымі.

Каб зразумець і адчуць гэтую радасць, треба было даволі ладыні адзін часу пабадзяць бесхадзіцамі, трэба было паставіць перед замкнётымі людзкай злосцю дзвяримі, тае іншае беларускае хаты. А ці-як ты праступнік які ці злодзеў? Не, ты адзін з першых ахвотна даў свой зусім не малы гравшовы ўклад на прыданыне гэнае іншае хаты ды папрацаваў, колькі змог, над ейным уладжаньнем. Ды не падабалася, відаць, некаму згоду ў беларускай сям'і...

За вялікім съявочнімі навагоднімі сталамі ў гурце із сябрамі для цябе раптам усё стала ясным. Ты знашыў збору, якое байца твой працоўнік. А збору гэтага — праца, беларускай нацыянальнай, палітычнай, грамадзкай й культурнай ахвярнай праца. Праца з малодшым пакаленнем, праца над сабой, дапамога ў працы іншым. Каб жа не саламянім агнём, а стальм, бесперапынным і трывалым польлем агортвала яна нашую грамаду! Пазытыўная праца для свайго народу дае магічную сілу, яна мацнейшая за людзкую злосць.

Вось з такімі думкамі й увайшлі мы ў Новы 1965 Год.

Спатканыне Новага Году ладзіла Ньюёрскай Акругі БАЗА

сама съпявалі беларускія й мясцовыя калядкі. Дзед Мароз, якога дзеци чакалі з вялікай нецярпілівасцю, зрабіў на іх вялікае ўражанье й раздадаў розныя падаркі.

Скокамі й гульнямі, якімі кіраваў сп. А. Бута, кіраўнік Беларускага Юнацкага Клубу, закончылася гэтае прыемнае ўрачыстасць беларускіх дзяцей Брадфорду академіі.

Скокамі й гульнямі, якімі кіраваў сп. А. Бута, кіраўнік Беларускага Юнацкага Клубу, закончылася гэтае прыемнае ўрачыстасць беларускіх дзяцей Брадфорду академіі.

Дзядзькі з міністэрства ўнутраных спраў

закончылі сваю працу ў Новы 1965 Год.

Падчас вечару сп. М. Тулейка

правёў з вялікім прыбыткам лятарою.

Смачныя закускі былі прыгатаваныя, як заўсёды, беларускімі жаночынамі.

Было ўтульнае міргалі

зорацкімі агні, сыцены былі прыгожы.

Дзядзькі з міністэрства ўнутраных спраў

закончылі сваю працу ў Новы 1965 Год.

Падчас вечару сп. М. Тулейка

правёў з вялікім прыбыткам лятарою.

Смачныя закускі былі прыгатаваныя, як заўсёды, беларускімі жаночынамі.

Было ўтульнае міргалі

зорацкімі агні, сыцены былі прыгожы.

Дзядзькі з міністэрства ўнутраных спраў

закончылі сваю працу ў Новы 1965 Год.

Падчас вечару сп. М. Тулейка

правёў з вялікім прыбыткам лятарою.

Смачныя закускі былі прыгатаваныя, як заўсёды, беларускімі жаночынамі.

Было ўтульнае міргалі

зорацкімі агні, сыцены былі прыгожы.

Дзядзькі з міністэрства ўнутраных спраў

закончылі сваю працу ў Новы 1965 Год.

Падчас вечару сп. М. Тулейка

правёў з вялікім прыбыткам лятарою.